

**Приватний вищий навчальний заклад
«Буковинський університет»
Факультет інформаційних технологій та економіки
Кафедра обліку і фінансів**

СХВАЛЕНО
на засіданні науково-методичної
ради факультету
протокол № 1 від 26 серпня 2025 р.

ЗАТВЕРДЖУЮ
Декан факультету інформаційних
технологій та економіки
_____/Тетяна ШТЕРМА/
«__» _____ 2025 р.

**СИЛАБУС
обов'язкової навчальної дисципліни
«Публічні фінанси»**

Освітньо-професійна програма:	<u>Фінанси, банківська справа, страхування та фондовий ринок</u>
Спеціальність:	<u>072 «Фінанси, банківська справа, страхування та фондовий ринок»</u> <u>D2 «Фінанси, банківська справа, страхування та фондовий ринок»</u>
Галузь знань:	<u>07«Управління та адміністрування»</u> <u>D «Бізнес, адміністрування та право»</u>
Рівень вищої освіти:	<u>перший (бакалаврський)</u>
Факультет:	<u>Інформаційних технологій та економіки</u>
Мова навчання:	<u>українська</u>
Розробник:	<u>Жук Інна Іванівна, кандидат економічних наук, доцент,</u> <u>професор кафедри обліку і фінансів</u>
Профайл викладача	<u>https://bukuniver.edu.ua/university/faculties-and-departments/ite-faculty/department-of-accounting-and-finance/#</u>
E-mail:	<u>zhuk_inna@i.ua</u>
Консультації	четвер з 10.00 до 16.00

1. Анотація дисципліни (призначення навчальної дисципліни)

Навчальна дисципліна «Публічні фінанси» є складовою циклу професійної підготовки фахівців зі спеціальності «Фінанси, банківська справа, страхування та фондовий ринок» і спрямована на формування у здобувачів системного розуміння фінансових відносин у державному секторі економіки. Курс розкриває теоретичні основи, принципи функціонування, інституційну структуру та механізми управління публічними фінансами в умовах ринкової економіки та фінансової децентралізації.

Дисципліна «Публічні фінанси» є складовою навчального плану, вона є нормативною і базовою для підготовки фахівців першого (бакалаврського) рівня вищої освіти, побудована відповідно до вимог Європейської кредитної трансферно-накопичувальної системи (ECTS) і містить 3 кредити. Форма підсумкового контролю – іспит.

2. Мета та завдання вивчення дисципліни

Метою вивчення дисципліни є формування у здобувачів освіти компетентностей, необхідних для аналітичної, організаційної та управлінської діяльності у сфері публічних фінансів, розвитку навичок критичного мислення, здатності оцінювати ефективність фінансової політики держави та розробляти пропозиції щодо її вдосконалення.

Завдання дисципліни є ознайомлення із сутністю та теоретичними основами публічних фінансів; розкриття ролі публічних фінансів у соціально-економічній перебудові суспільства на шляху модернізації країни; отримання знань щодо сукупності заходів, що забезпечують використання публічних фінансів як одного з дійових важелів реалізації економічної політики держави; засвоєння теоретичної і методичної бази, що необхідна для оволодіння методами та інструментарієм управління публічними фінансами; вироблення умінь моніторити та аналізувати показники державного сектору економіки задля прийняття ефективних управлінських рішень стосовно максимізації ресурсів держави.

Предметом вивчення дисципліни «Публічні фінанси» є фінансові відносини на макро- і мезорівнях, особливості їх розвитку на сучасному етапі, а також методи їх регулювання.

У результаті вивчення навчальної дисципліни студент повинен

знати:

- теоретичні засади публічних фінансів, інструментарій системного аналізу бюджетних показників;
- сутність публічних фінансів та їх елементів;
- основні принципи, технології, форми, методи, механізми та процедури планування публічних фінансів;
- організаційні механізми управління фінансами та реалізації фінансового контролю.

вміти:

- розраховувати показники, що характеризують стан, формування та ефективність публічних фінансів;
- оцінювати фактичний стан фінансової системи держави;
- визначати та аналізувати фінансові показники державного та місцевих бюджетів.

3. Пререквізити

Вивчення дисципліни «Публічні фінанси» ґрунтується на знаннях освітніх компонентів «Фінанси», «Гроші і кредит», «Місцеві фінанси», «Бюджетна система», «Податкова система», «Менеджмент».

4. Компетентності та результати навчання

Інтегральна компетентність:

Здатність розв'язувати складні спеціалізовані завдання та практичні проблеми в ході професійної діяльності у галузі фінансів, банківської справи, страхування та фондового ринку, або у процесі навчання, що передбачає застосування окремих методів і положень фінансової науки та характеризується невизначеністю умов і необхідністю врахування комплексу вимог здійснення професійної та навчальної діяльності.

Зміст навчальної дисципліни направлений на формування таких компетентностей:

Загальні компетентності (ЗК)

ЗК01. Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу.

ЗК02. Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях.

ЗК06. Здатність проведення досліджень на відповідному рівні.

ЗК07. Здатність вчитися і оволодівати сучасними знаннями.

ЗК08. Здатність до пошуку, оброблення та аналізу інформації з різних джерел.

ЗК15. Здатність ухвалювати рішення та діяти, дотримуючись принципу неприпустимості корупції та будь-яких інших проявів не добросовісності.

Спеціальні (фахові, предметні) компетентності (СК)

СК01. Здатність досліджувати тенденції розвитку економіки за допомогою інструментарію макро- та мікроекономічного аналізу, оцінювати сучасні економічні явища.

СК02. Розуміння особливостей функціонування сучасних світових та національних фінансових систем та їх структури.

СК03. Здатність до діагностики стану фінансових систем (державні фінанси, у тому числі бюджетна та податкова системи, фінанси суб'єктів господарювання, фінанси домогосподарств, фінансові ринки, банківська система та страхування).

СК05. Здатність застосовувати знання законодавства у сфері монетарного, фіскального регулювання та регулювання фінансового ринку.

СК06. Здатність застосовувати сучасне інформаційне та програмне забезпечення для отримання та обробки даних у сфері фінансів, банківської справи, страхування та фондового ринку.

СК10. Здатність визначати, обґрунтовувати та брати відповідальність за професійні рішення.

СК11. Здатність підтримувати належний рівень знань та постійно підвищувати свою професійну підготовку.

СК 13. Здатність аналізувати форми та методи планування державного та місцевих бюджетів, оцінювати ефективність державної фінансової політики, напрямів реалізації бюджетного процесу та міжбюджетних відносин.

Програмні результати навчання (ПР)

Отримані знання з навчальної дисципліни стануть складовими наступних програмних результатів навчання за спеціальністю:

ПР01. Знати та розуміти економічні категорії, закони, причинно-наслідкові та функціональні зв'язки, які існують між процесами та явищами на різних рівнях економічних систем.

ПР03. Визначати особливості функціонування сучасних світових та національних фінансових систем та їх структури.

ПР04. Знати механізм функціонування державних фінансів, у т.ч. бюджетної та податкової систем, фінансів суб'єктів господарювання, фінансів домогосподарств, фінансових ринків, банківської системи та страхування.

ПР05. Володіти методичним інструментарієм діагностики стану фінансових систем (державні фінанси, у т.ч. бюджетна та податкова системи, фінанси суб'єктів господарювання, фінанси домогосподарств, фінансові ринки, банківська система та страхування).

ПР14. Вміти абстрактно мислити, застосовувати аналіз та синтез для виявлення ключових характеристик фінансових систем, а також особливостей поведінки їх суб'єктів.

ПР24. Здатність ідентифікувати, аналізувати та запобігати корупційним ризикам у професійній діяльності.

ПР26. Аналізувати доходи і видатки держави та територіальних громад, стан публічних фінансів, оцінювати ефективність фінансової політики й бюджетного процесу, здійснювати фінансовий контроль в умовах децентралізації.

5. Зміст навчальної дисципліни

Змістовий модуль 1. Теоретичні основи публічних фінансів

Тема 1. Поняття фінансів та їх роль в економічному розвитку.

Тема 2. Публічні фінанси як складова фінансової системи.

Тема 3. Фінансова система України. Державна фінансова політика та механізм її реалізації.

Тема 4. Нормативно-правові засади функціонування публічних фінансів.

Змістовий модуль 2. Основні елементи системи публічних фінансів

Тема 5. Державний бюджет та бюджетний менеджмент.

Тема 6. Доходи державного бюджету та ризики формування публічних фінансів.

Тема 7. Податкові надходження в системі публічних доходів.

Тема 8. Система видатків державного бюджету.

Тема 9. Місцеві бюджети України.

Тема 10. Державні цільові фонди соціального призначення в Україні.

Тема 11. Публічні закупівлі в Україні.

Тема 12. Фінансовий менеджмент публічних фінансів.

6. Методи навчання. Система контролю та оцінювання результатів навчання.

Способи організації пізнавальної діяльності студентів, спрямовані на засвоєння знань, формування умінь і навичок, що базуються на основі груп **методів навчання**:

- теоретичні методи;
- практичні методи;
- інтерактивні методи;
- методи самостійної роботи.

Система контролю поєднує сукупність методів і форм оцінювання результатів навчальної діяльності здобувачів освіти.

Методи оцінювання:

- усне опитування - (0-3 бали);
- письмове опитування - (0-3 бали);
- тестування; (0-5 бали);
- презентація результатів виконаних завдань, доповіді; (0-5 балів);
- аналітичні звіти; (0-5 балів);
- розв'язування практичних ситуацій; (0-3 бали);
- отриманий сертифікат з неформального, інформального навчання - (5-15 балів);
- публікація тез чи статті (5-10 балів);
- модульна контрольна робота (0-20 балів)
- підсумковий контроль –іспит (0-30 балів).

Форми оцінювання студентів:

Поточне оцінювання: оцінювання здійснюється впродовж семестру шляхом запровадження навчально-методичного інструментарію з використанням активних методів і технологій організації навчального процесу, зокрема: тестові завдання, задачі, доповіді, інші інтерактивні методи навчання.

Поточний контроль проводиться на кожному практичному занятті, за результатами

виконання самостійних завдань, а також передбачає оцінювання теоретичної підготовки студентів з кожної теми.

Семестрову кількість балів формують бали отримані в процесі теоретичного засвоєння матеріалу, практичних занять, самостійної роботи впродовж семестру, модульних контрольних робіт за накопичувальною системою від 0 до 100 балів за всіма видами робіт, передбачених з даної дисципліни за темами (в тому числі враховуються результати неформального та інформального навчання, наукової роботи).

Підсумковий модульний контроль проводиться з метою визначення результатів за певний період навчання студентів. Основною формою підсумкового модульного контролю є контрольна робота.

Підсумковий контроль з даної навчальної дисципліни проводиться у формі іспиту для оцінювання результатів навчання здобувачів вищої освіти.

Оцінювання здійснюється за національною шкалою – «відмінно», «добре», «задовільно», «незадовільно» та за шкалою ECTS.

Шкала оцінювання: національна та ECTS

Оцінка за шкалою ECTS	Оцінка за шкалою, що використовується у закладі вищої освіти та фахової передвищої освіти	Оцінка за національною шкалою
A	90-100	5 (відмінно)
B	80-89	4 (добре)
C	70-79	
D	60-69	3 (задовільно)
E	50-59	
FX	35-49	2 (незадовільно) з можливістю повторного складання
F	1-34	2 (незадовільно) з обов'язковим повторним вивченням дисципліни

Розподіл балів з навчальної дисципліни

Іспит:

Поточний контроль		Іспит	Загальна кількість балів
Модуль I	Модуль II		
35	35	30	100

Політика академічної доброчесності

Студент зобов'язаний ознайомитися з Положенням про забезпечення академічної доброчесності у ПВНЗ «Буковинський університет» та неухильно його дотримуватися. Текст документа розміщено у відкритому доступі на офіційному сайті університету. В освітньому процесі студент має виявляти дисциплінованість, ввічливість, доброзичливість, чесність і відповідальність.

Дотримання академічної доброчесності здобувачами освіти передбачає: самостійне виконання навчальних завдань, завдань підсумкового контролю результатів навчання (для осіб з особливими освітніми потребами ця вимога застосовується з урахуванням їхніх індивідуальних потреб і можливостей); посилення на джерела інформації у разі використання ідей, розробок, тверджень, відомостей; дотримання норм законодавства про авторське право і суміжні права; надання достовірної інформації про результати власної навчальної (наукової, творчої) діяльності, використанні методики досліджень і джерела

інформації. Списування (копіювання тексту) під час виконання письмових робіт заборонені. Самостійні роботи у вигляді рефератів, доповідей, презентацій повинні мати коректні текстові посилання на використані інформаційні джерела. Дозволяється використання інструментів штучного інтелекту за умови дотримання принципів академічної доброчесності.

7. Література

Основна

1. Конституція України URL:<https://www.president.gov.ua/documents/constitution>
2. Бюджетний кодекс України URL :<https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2456-17#Text>
3. Податковий кодексу України. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2755-17>
4. Митний кодекс. URL: <https://precedent.ua/4495-17>
5. Фінанси : підруч. / за ред. д.е.н., проф. А. І. Крисоватого. Тернопіль : Університетська думка, 2024. 632 с.
6. Стойко О. Я., Дема Д. І. Фінанси : підручник / за ред. О. Я. Стойка. 2-ге вид. перероб. і доп. Житомир : Поліський університет, 2024. 317 с.
7. Карлін М. І., Проць Н. В., Борисюк О. В., Публічні фінанси: навчальний посібник; за ред. д. е. н., проф. М. І. Карліна. Електронне видання. Луцьк: Волинський національний університет імені Лесі Українки, 2023. 358 с.
8. Бондарук Т.Г. Проблеми та перспективи оцінки фіскального простору місцевих бюджетів в умовах децентралізації. *Ринок праці та зайнятість населення*. 2020. № 1(61). С. 55-64.
9. Бондарук Т.Г. Фіскальна політика в умовах воєнного стану як фактор економічного розвитку територій. *Ефективна економіка*. 2022. №12. URL: <https://nauka.com.ua/index.php/ee/article/view/872/881>
10. Бондарук Т.Г., Богріновцева Л.М. Роль ринку цінних паперів як джерела фінансування державного боргу. *Інтернаука. Серія: Економічні науки*. 2023. №7. URL: <https://www.inter-nauka.com/uploads/public/16905405619086.pdf>
11. Фінанси: підручн. / за ред. І. О Лютого. Київ : Ліра-К. 2021. 728 с.
12. Маслій Н. Д. Фінанси публічного сектору: українські реалії та світовий досвід : навчальний посібник Одеса : Астропринт, 2022. 384 с

Допоміжні джерела інформації

13. Аудиторська палата України. URL: <http://www.apu.com.ua>
14. Верховна Рада України. URL: <http://www.rada.gov.ua>
15. Державна аудиторська служба України. URL: <http://www.dkrs.gov.ua/kru/uk/index>
16. Державна служба статистики України. URL: <http://www.ukrstat.gov.ua/>
17. Державна служба фінансового моніторингу України. URL: <http://www.sdfm.gov.ua/index.php?lang=uk>
18. Державна фіскальна служба України. URL: <http://sfs.gov.ua>
19. Кабінет Міністрів України . URL: <http://www.kmu.gov.ua>
20. Міністерства освіти і науки України. URL: <http://www.mon.gov.ua>
21. Міністерство закордонних справ України . URL: <http://www.mfa.gov.ua>
22. Міністерство соціальної політики України. URL: <http://www.mlsp.gov.ua>
23. Міністерство фінансів України. URL: <http://www.minfin.gov.ua>.
24. Національна комісія з цінних паперів та фондового ринку. URL: <http://www.nssmc.gov.ua>.
25. Національна комісія, що здійснює державне регулювання у сфері ринків фінансових послуг. URL: <http://nfp.gov.ua>.
26. Національний банк України. URL: Режим доступу: <http://www.bank.gov.ua>.

27. Пенсійний фонд України. URL: Режим доступу: <http://www.pfu.gov.ua>.
28. Рахункова палата України. URL: <http://www.acrada.gov.ua/control/main/uk/index>
29. Громадський проект / Інститут бюджету та соціально-економічних досліджень. URL: <http://ibser.org.ua/gromadskuu-proekt>.
30. Гончарук, Я. М., Жук, І. І., Семенів, Л. В., & Осадчук, М. М. (2025). USE OF FINANCIAL TECHNOLOGIES IN STATE MANAGEMENT OF CASH FLOWS AND BUDGETARY POLICY OF UKRAINE. SCIENTIFIC NOTES OF LVIV UNIVERSITY OF BUSINESS AND LAW, (44), 45-55. Retrieved from <https://nzlubp.org.ua/index.php/journal/article/view/1524>
31. I.Zhuk. Financial and legal instruments for promoting the implementation of sustainable development policy of the state (States, Region). Journal of management Information and Decision Sciences, 24(3), – 1-16, (2021). (Scopus).
32. I.Zhuk. Features of public-private partnership financing as an economic and legal tool for sustainable development WSEAS TRANSACTIONS on BUSINESS and ECONOMICS DOI: 10.37394/23207.2021.18.75 E-ISSN: 2224-2899 – 794-802, Volume 18, 2021. (Scopus).
33. I.Zhuk. Publik Administration System in the Field of Finance Under the Influence of Digitalization / Economic Affairs, Vol. 67, No. 03, pp. 225-231, June 2022 /DOI: 10.46852/0424-2513.3.2022.11. (Scopus).
34. Жук І. Механізми цифровізації публічних фінансів та способи впровадження в систему державного управління в Україні: європейський досвід. Економічні справи (Нью-Делі), 2023, 68(3), стор. 1701–1712. (Scopus).
35. I. Zhuk. Managing and Administering the Integration of Ukraine’s Financial System into the Global Economy: Emerging Challenges I, Zhuk, Inna, T., Shterma, Tetiana, T., Bilousko, Tamila, D., Sushko, Dmytro, O., Muravskiy, Oleksii Wseas Transactions on Business and Economics This link is disabled., 2025. (Scopus)
36. І. Жук. Антикорупційні стратегії в управлінні публічними фінансами у контексті реформування бюджетної системи України. Проблеми сучасних трансформацій. Серія: економіка та управління 2025-05-09 | Journal article DOI: 10.54929/2786-5738-2025-19-08-02 CONTRIBUTORS: Tetiana Shterma; Inna Zhuk; Ruslan Tsaplyuk
37. І. Жук. Інструменти фінансового забезпечення інноваційної діяльності в умовах нестабільного інвестиційного клімату. І.І Жук, В.В Маниліч, І.В Маниліч Актуальні питання економічних наук. 2025
38. A. Chornovol. FISCAL DECENTRALIZATION AND LOCAL FINANCE IN UKRAINE AND EU MEMBER-STATES/A. Vdovichen, A. Chornovol, I. Mustetsa, J. Tabenska, T. Tomniuk//Financial and Credit Activity Problems of Theory and Practice.–2024.–№ 3 (56).–P. 86–96.–URL: <https://doi.org/10.55643/fcaptr.3.56.2024.4390>.
39. А. Чорновол, Використання аналітики даних для управління фінансовими процесами в цифровому середовищі України. С Супруненко, А Чорновол, В Гаврилук - Економіка та суспільство, 2024